

Monumentnummer*: 522975

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82964/130

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Nijmegen Nijmegen Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Nijmegen Altrade

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Nijmegen B 4111

Omschrijving**

Omschrijving

Dit onderkelderde en aan drie zijden vrijstaande HERENHUIS uit 1906 heeft twee bouwlagen en een zolderverdieping en is op twee straten ontworpen. De zijgevel aan de zijde van de Oranjesingel/Canisiussingel heeft door de gevelindeling, waarin een risaliet en een serre zijn opgenomen, het karakter van een voorgevel die op de Oranjesingel is gericht. De feitelijke voorgevel bevindt zich aan de Prins Hendrikstraat. Deze wordt gekenmerkt door een halfronde erker over twee bouwlagen en een zeer rijk uitgevoerde entreepartij daarnaast. De gevels van het pand zijn in kruisverband gemetseld en voorzien van een rollaag ter afsluiting van het trasraam. Op sommige plaatsen is hardsteen verwerkt. Ter hoogte van de wisseldorpels van de begane grond en van de verdieping bevindt zich een omlopende horizontale sierband in gele en witte verblendsteen. De sierband telt vijf baksteenlagen. De gevels worden aan de bovenzijde afgesloten door een in baksteen uitgevoerd fries waarop een geprofileerde houten bakgoten rust. De bewerkte klossen onder de goten zetten zich visueel door in het fries waar, met behulp van baksteen in een afwijkende kleur, verticale elementen zijn gecreëerd. Het afgeplatte schilddak is met rode tuile du Nordpannen belegd en nog voorzien van vier oorspronkelijke dakkapellen met lessenaarsdaken en gedecoreerde kozijnstijlen. In de noordwesthoek van het dak bevindt zich een oorspronkelijke schoorsteen.

De VOORGEVEL van het pand heeft aan de rechterzijde een over twee bouwlagen doorlopende erker die half rond is vormgegeven en die eindigt in de balkonbalustrade van het balkon van de oorspronkelijk hier aanwezige logeerkamer. Ter plaatse van deze

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zolderkamer is het metselwerk van de gevel voortgezet, waardoor er een topgevel is ontstaan. Deze gedeeltelijk afgeronde, maar recht beëindigde topgevel is omkaderd met hardstenen blokken. Op het balkon opent een dubbele deur in een kozijn met zijlichten. De balkonbalustrade bestaat uit door een deklijst met elkaar verbonden baksteenzuiltjes met in kunststeen uitgevoerde basementen en kapitelen. De halfronde erker heeft op beide bouwlagen vier smalle ramen met 3-ruits bovenlichten, hardstenen onderdorpels en een gebogen hardstenen latei. De ramen waren oorspronkelijk als schuifraam uitgevoerd. De meeste ramen op de verdieping hebben geel kathedraalglas in de bovenlichten. In het midden van de gevel bevindt zich de in Art Nouveaustijl uitgevoerde entreepartij. In het gevelvlak bevindt zich een aan de bovenzijde gezwenkte deuropening, waarboven zich drie bovenlichten van ongelijk formaat bevinden. Deze bovenlichten bevinden zich onder een zwaar bewerkte hardstenen omkadering, waarvan de afsluitende latei ter plaatse van de bovenlichten is getoogd. De verticale elementen van de omkadering zijn als pilasters gedecoreerd. Het motief van de driedeling van de bovenlichten is doorgezet in de in hout uitgevoerde portiekaanbouw tegen de gevel. Hier bevinden zich vier bewerkte houten stijlen op twee L-vormige bakstenen muurtjes. De muurtjes hebben een hardstenen deklijst en bewerkte opzetstukken. Tussen de muurtjes bevinden zich twee traptreden. Van de vier stijlen en twee korte muurstijlen zijn de buitenste stijlen lager. Allen eindigen ze echter boven de drie platte daken die ten opzichte van elkaar op verschillende hoogten zijn

aangebracht en waarvan ook de daklijsten zijn voorzien van decoratie. De oorspronkelijke voordeur in het midden heeft kleine ruitjes en siersmeedwerk. Het decoratiepatroon in de deur verwijst in stijl naar het overige houtsnijwerk aan en in het pand. Links van de entree bevindt zich een enkelruits raam met een 4-ruits bovenlicht en een hardstenen latei. Het raam is vernieuwd. Op de verdieping bevinden zich naast elkaar twee vensters, waarin door toepassing van hardstenen dorpels en in baksteen vormgegeven zuiltjes een zesdeling is ontstaan. Drie smalle bovenramen zijn voorzien van kathedraalglas, de drie openingen daaronder zijn blind uitgevoerd. Aan weerszijden van het rechtervenster bevinden zich twee rechthoekige ramen.

De RECHTER ZIJGEVEL aan de Oranjesingel heeft een rechthoekig risaliet aan de rechterzijde. Boven elkaar bevinden zich hier een raam met een 3-ruits bovenlicht, een breed driedelig kozijn met drie schuiframen en een balkon, waarvan de balustrade op een met het balkon aan de andere zijde vergelijkbare manier is vormgegeven. Ter plaatse van de zolderkamer is de gevel doorgetrokken en gedecoreerd met in verblendsteen uitgevoerd metselwerk en in hardsteen uitgevoerde en eveneens gedecoreerde opzetstukken. Boven de gemoderniseerde dubbele balkondeur met zijlichten en (dichtgezette bovenlichten) bevindt zich een plat afdak met gedecoreerde loodslabben. Het dak rust op twee houten stijlen die vergelijkbaar zijn met de stijlen in het ingangsportiek. De stijlen rusten op hardstenen hoekelementen op de balkonbalustrade. Aan weerszijden van het risaliet bevinden zich op de verdieping twee smalle ramen. Het linkerdeel van de gevel wordt voor wat betreft de begane grond gedomineerd door een vijfzijdige houten serre. De serre heeft een dubbele schuifdeur aan de voorzijde, een door een groot aantal bewerkte houten stijlen verticaal gelede strook bovenlichten en een bewerkte houten balkonbalustrade rond het platte dak. Op dit dak opent een dubbele deur met een vijfruits bovenlicht. Het kozijn wordt als enige in deze gevel gedeeltelijk in hardsteen omlijst. De dakkapel op het dakschild bevindt zich in het verlengde van de vensters. De LINKER ZIJGEVEL verspringt iets in diepte en heeft op de begane grond een grotendeels versteende serre/erker met ÚÚn schuine (straat)zijde, een lessenaarsdak met pannen en een plat dak met een bewerkte houten balustrade. Op dit platte dak openen een dubbele en een enkele deur met bovenlichten. De erker zelf heeft een dubbele deur met zijramen (gemoderniseerd) en bovenlichten en een vernieuwd raam met een oorspronkelijk bovenlicht in de gevel aan de Prins Hendrikstraat. De iets risalerende linkerpartij van de zijgevel heeft boven elkaar twee kozijnen. In elke van deze kozijnen bevinden zich twee schuiframen, gescheiden door een bewerkte middenstijl. De vensteropeningen worden net als de meeste andere vensteropeningen afgesloten met een segmentboog. In de as van beide ramen is in het dakschild een dakkapel aangebracht. Tussen de erker en het raam op de begane grond bevindt zich een achterdeur met bovenlicht. In de plint bevindt zich een koekoek.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Ondanks de functieverandering is de RUIMTELIJKE INDELING van het pand bewaard gebleven en zijn er in het INTERIEUR een groot aantal oorspronkelijke onderdelen bewaard gebleven. Links van de hal bevonden zich aan een gang de keuken, kantoor en serre, rechts bevond zich de kamer en suite. Op de scheiding van deze kamer is binnen de bestaande omlijsting nu de balie van het bankkantoor aangebracht. In het interieur bevinden zich verder onder meer nog oorspronkelijke betegelingen en betimmeringen, stucplafonds, een met marmer beklede hal en gang, het trappenhuis met daklicht en gedecoreerde houten trapbalusters, een uit 1922 daterende lift naar de bovenverdieping (P.M. Duyvis & co., Koog aan de Zaan), oorspronkelijke deuren met omlijstingen en de keukenschouw.

Rond de tuin aan de straatzijde een laag TUINMUURTJE waarvan vermoedelijk het smeedijzeren hekwerk verdwenen is.

Waardering

HERENHUIS met laag TUINMUURTJE uit 1906, ontworpen door W.J. Maurits in Overgangsstijl.

- Van architectuurhistorische waarde als goed bewaard voorbeeld van een herenhuis in een Overgangsstijl die typerend is voor een deel van de bebouwing aan de Singels in Nijmegen. Deze architectuur bevat vernieuwende elementen, gecombineerd met de traditionele invloeden. Kenmerkend voor dit hoekpand zijn de zorgvuldig uitgewerkte, asymmetrisch ingedeelde en met verblendsteen gedecoreerde, gevels en de rijk gedetailleerde houten onderdelen van onder meer de entreepartij en de balkons. De combinatie van het huis met oorspronkelijke interieuronderdelen, garage en tuinmuurtje verlenen het geheel een oorspronkelijk karakter. Het pand is van belang binnen het oeuvre van architect Maurits, die meer panden in Nijmegen ontwierp.

- Van stedenbouwkundige waarde binnen het bescherming genietende deel van de binnenstad van Nijmegen, vanwege de markante en in de architectuur vertaalde hoekligging en vanwege de ensemblewaarde in de aaneengesloten zuidelijke gevelwand van de Oranjesingel en het verlengde daarvan, de Canisiussingel. De combinatie van de panden met de veelal daarvoor aangelegde en van hekwerken voorziene tuintjes geven vooral deze zijde van de Oranjesingel en de Canisiussingel nog een oorspronkelijk karakter.

- Van cultuurhistorische waarde als herkenbaar element uit een maatschappelijke ontwikkeling. Het pand is gebouwd als huisvesting voor de nieuwe en kapitaalkrachtige stedelijke elite, die zich bij voorkeur vestigde in kapitale herenhuizen in de nieuw aangelegde straten rond de oude stad; een stadsuitbreiding die met het verwijderen van de vestingwerken aan het eind van de 19de eeuw mogelijk was geworden.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument